

עין משפט
נר מצוה

כו:

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

מסורת הש"ס

(א) וְעַיִן מוֹסֵר בֵּיתָא דְּרַחֲמֵי
רַבָּנָא. (ב) וְנִימְסֵת הֵי
וְנִימְסֵת טִיבָּת מִשְׁכּוֹתָא דְּרַחֲמֵי
רַבָּנָא. (ג) וְנִימְסֵת דְּרַחֲמֵי
וְנִימְסֵת דְּרַחֲמֵי וְנִימְסֵת
(ד) וְנִימְסֵת דְּרַחֲמֵי וְנִימְסֵת
רַבָּנָא. (ה) וְנִימְסֵת דְּרַחֲמֵי
וְנִימְסֵת דְּרַחֲמֵי וְנִימְסֵת
(ו) וְנִימְסֵת דְּרַחֲמֵי וְנִימְסֵת
רַבָּנָא. (ז) וְנִימְסֵת דְּרַחֲמֵי
וְנִימְסֵת דְּרַחֲמֵי וְנִימְסֵת

הורה אור השלם

1 לא תעשה את רצון
ולא תגזל לא תלך
פעולת שביד אחר עד
בקר. וקרא י"ג
2 לא תראה את שור
אחיו או את שני נדביו
והתעלם מהם השב
תשיבם לאחיהם.
דברים כב א
3 וכן תעשה לחמור וכן
תעשה לשעלך וכן
תעשה לכל אברת אדם
אשר תאמר לא תוכל
להתעלם. דברים כב ג

הנהגות הב"ח

(א) גבי הכי נמי נפיל
מחלוקת אחרת: (ב) שם
למי על גבי שולחן או נמי:

הנהגות הגר"א

(א) גבי ומשכחנא.
אופות נא תמלך ומשכחנא
מוקפים: (ב) ישי"י דיה
א"י יתנו ברישא. גבי
והמכרים מפרש דקאי על
סיפא בין הכסף כי יתני
בשולחן כי יעשה
(ועי' ש"ס דכ"ה ב"ח)
רס ס"ק ע"ח:

מוקף רש"י

אלא מהא ליבא
למשמע מינה. ודלוי
מתני' לוי סלה דוקא.
אלא דלוי מנייה דוקא. או
רישא או סיפא. ותנא דוק
אמי הויא לוי יתני
מנייה דוקא דגמרי מניה
יובנה כפ"א.

נקיטנא ליה כו'. משכנענא ליה שבעת היסד ולא נמיאש מיד
כשמשמש ולא מלא ונמלא שכל ליד זה לפני יאוש והלכה ככאבי:
אי נקיטנא וכו'. ואינו יכול להשיבו נעטנת שמא שאין נשבעין
נעטנת שמא אלא אותן השנוין במשנה ואלו נשבעים שלא נעטנת
כו' (שבעות דף מה). וז"ל הא מקמי
יאוש אחי לידה ואוקימנא (ה) הלכא
כאבי יע"ל קג"ס הא אמרן דמעות
מידע ידע מיד כרבי יתכן דאמר
אדם עשוי למשמש בכסו כו'
(לעיל דף כ"א): אימור שופי ניהו.

בסלע 10 ונאמנו זה על זה ואין
האחד חושד את חבירו בחלקו ולכי
מישמש בכסו ולא מלאה לא איאש
מימר אמר אחד מן השותפים מלאה
ולעברי הוא שואק ונמלא כשכא
ליד זה לפני יאוש שכל לידו וכל
אוקמיה כאבי הלך אף ע"ג דסלע
דבר שאין בו סימן הוא חייב להחזיר
אכל כי אין בו שלש פרוטות מה נפק
אז שותפין הן בו אין כלל משום
השבת אצירה ואם של אחד מהם
הוא אז של השנים נטאש ואמרו

חברנו זה גנב הוא וזה גנמט
ואמר לא נקחמיו אחד מכם לקחו
וגנבו מחבירו: אימור שופי ניהו.

ומהימני אהדי ואין חושדן זה את
זה ונמלאה שכלת ליד זה לפני יאוש:

ר"ס סלע שפנלא. ולא גרסינן משנים:
נטלה נפיל יאוש. שכל שזה כדי

למשמש זה בכסו: עובר משום השב
תשיבם. לא תגזל לא שייך אלא
בשעת נטילה כמו ויגזל את החנית
מיד המלך (שמואל ב ג) כדאמר
בבבא קמא (ע"ט): לא תוכל להתעלם
אזנה אזהרה אלא לכונש את עיניו
ונמנע מלהזיל הלך הטולה על

מנת לחזור וללחזר יאוש נחבין
לגזלה אין כאן משעלם. אכל השב
תשיבם איכא משעלם עד שישיבנה:
המקין לה כו'. בשעה שראה אותה
ולא נטלה להחזירה: עובר כלא תוכל
להתעלם. שהרי העלים עיניו: כי
חלפא. בין החולות: ארכלא. כברה:
במיתני' מלא כחנות הרי אלו שלו.

דבר שאין בו סימן קאי דההוא
דנפל מיניה מראש שהכל נכנסים לשם:
בין הפסכה. שהמוני יושב לפניו
ותמיד נוטל ממנה ונותן לפניו ומוכר
ומעות שנותנין לו נותן (לחזיה ולא
נפל שום דבר אלא מיד חטוני:

שולחני. מחליף מעות ונותן מטבעותיו
בשולחן שלפניו והבאין להחליף אף הן
נותנין שם מעותיהן: הרי אלו שלו.

דאמרין מן הבאין נפלו שהרי השולחן
מפסיק בין שולחני למעות שגמלאו
ואם מן השולחני נפלו היה להם

להמלא ביו לנכסא שהשולחן מונע
עליו: הלוקח פרוטות מחבירו. מפרש
בגמרא: או קשר או מנין שבהם: גב' אמר

רבי אלעזר אפילו מונחין על גבי
שולחן. נראה בעיני דלא גרסינן
לדורין: לפני. משמע על גבי קרקע:

לפני על גבי שולחן. של שולחני וכ"ש
121 יתני ברישא מלא בשולחנות דקדקתי
לפני השולחני אף על השולחן במשעמ:

בשולחן
בשולחן

בשולחן

בשולחן

בשולחן

בשולחן

בשולחן

בשולחן

בשולחן

שנפל משנים חייב להחזיר. אפילו אין בו סימן דאינו מתאש
לעולם ומיירי ששנים נקטו יחד קודם שכל זה ומלאה
ולכן סבור דלוי שחבירו לקחה כשנקשה עמו ואינו מתאש לעולם
שמחשבו יחזירה לי כשאזינינו ברכים ואזינה לו שגמלאו ולכן

נמי אמרין בסמוך אימור שותפי
יניהו כיון שראינו מתפשין יחד ומה
שפרש"י מטעם יאוש שכל מדעת אין

נראה דהא רבא סבר דהוי יאוש
ומפרש בסמוך מילתיה דרב נחמן
ואין סברא לומר דהדר ביה בחר

דלמאומב ומה שפרש נמי ששנינו
שבעת היסד קשה וכי ישנינו
נעטנת ספק ומיהו י"ל דטוען ברי

לפי שלא היה שם אחר כי אם הוא
אך קשה דנימי בר קפרא עדיין לא

השנים שבעת היסד ונראה לפרש
שכל שנופה אינו מתאש לעולם
דפרש"י: לא אמרן אלא כי אית

ביה שוה פרוטה אצל חד וחד. דהיינו
כי לנכס של פרוטות אצל ג' דמה

נפקין אין לרין להחזיר אם שלשתן
שותפין אין כאן כדי השבה לכל אחד

ואם אין שותפין האובד יתאש כי
השנים ידמוהו כל אחד על חבירו וא"ת

ויחוש שמא שנים הם שותפין דאין
חושדים זה את זה ולא מתאשי

ששנים יטענו נעטנת ברי לשלישי
וכן באיכא דאמרי אמאי קאמר הני

שותפין יניהו ונד מיניה אחיל מנתייה
גבי חברה נומא אימור שנים מהם

הם שותפין ואין חושדן זה את זה
ואמרו דלוי שהשלים לקחה וי"ל

דלוי כי ליכא אלא שנים האחד יטען
ברי לחבירו אכל כשם שלשה לא

יטענו טענת ברי לשלישי אפי' יהיו
שנים מהן שותפין דניי דאין חושדים

זה את זה ומ"מ סבור שהשוק לקחה
לעצמו עד זמן מרובה כדאמר בסמוך

דאי איכא שלש פרוטות דאינם
מתאשים ססגורס שמכרסם מלאם

ומעלים מהם להקניט ולעצור עד זמן
מרובה ולספוק יחזירה ויע"ל דיון

ששלה הולכין יחד אין לומר שותפין
שנים מהם אלא אז כולם שותפין או

כל אחד ואחד לבדו:
מתנה בעלמא הוא דריב איה.

וא"ת והלא לאו דלא תגזל
מקרי ניתק לעשה נפ' שילוח הקן

(תולין דף קמא). א"כ כיון דלענין גזילה
לא מקרי מתנה גס השב תשיבם

למה לא תיקן וי"ל דלא קאי אלא על
לאו דלא תוכל להטעלם שעבר שלא

החזיר קודם יאוש: אינו עובר
משום השב תשיבם. ובפ"ק

דקדושין (דף לו. ז) ושם ד"ה משקה)
דחשיב השבת אצירה עשה שאין הזמן

גרמא לייט בענין שנכאן וא"ת ואמאי
ליכא לאו דלא תגזל אי מיאש

דכהתירא אחא לידה הלא כביכס
שכר שכיר איכא לאו כדאמר בפרק

אחיה נשך (לקמן דף סא. וסא) וי"ל
דהתם כשמתקין לגזול לא נתיאשו

הבעלים והכא ככר נתיאשו:
אפילו צריין. רש"י ל"ג דלורין דאם

היה בו סימן מכריו וי"ל דגריס ליה ומיירי
שם וזה של ויע"ל דאיכא סימן דהלכה כר' שמעון

שם וזה של ויע"ל דאיכא סימן דהלכה כר' שמעון

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones